

WORKSHOP: VOORBIJ LABELLEN

De karaktertrekken van Pippi Langkous zijn: levenslustig, nieuwsgierig, tegendraads, opstandig, sterk gevoel voor rechtvaardigheid. Zij wilde vooral dingen doen, ervaringsgericht. Ze leerde van het leven. Ze kon het stilzitten op school niet uithouden.

Hoe ga om op school met kinderen zoals Pippi? Welke labels zouden er op Pippi geplakt kunnen worden?

Mensen denken erg in hokjes. Als je in hokjes denkt, krijg je een soort tunnelvisie en ben je geneigd om je te richten op de problemen. Wanneer kinderen een label hebben gaan mensen vaak uit van een stoornis. Maar is het wel een stoornis?

Kinderen die het moeilijk hebben in het reguliere onderwijssysteem ontwikkelen zich vaak anders dan de norm. Wanneer kinderen 1 of 2 standaarddeviaties afwijken van de norm, wordt het vaak lastig om deze kinderen te begeleiden. Dat heeft o.a. te maken met hoe ons onderwijssysteem is ingericht. We hanteren nog vaak een leerstofjaarklassensysteem.

Welke kinderen ontwikkelen zich anders dan de norm? Kinderen met labels zoals ADHD, dyslexie en autisme. Maar ook kinderen die hoogbegaafd en/of hoogsensitief zijn. Zij vragen om een andere manier van benaderen omdat ze een andere manier van denken en leren hebben. Ook zijn zij erg (prikkel)gevoelig.

Een kind dat weet dat hij van alles mankeert, gaat zich daarnaar gedragen. Je krijgt dan een selffulfilling prophecy. Het labelen van kinderen werkt een fixed mindset in de hand. Kinderen gaan dan de oorzaak buiten zichzelf leggen (het ligt aan mijn ADHD) en gaan niet opzoek naar de kracht in zichzelf.

Autisme, ADHD en hoogbegaafdheid hebben veel overeenkomsten. Een misdiagnose is hierdoor zo gesteld.

De Kernvisiemethode gaat over de leerstijl van kinderen met diagnoses zoals dyslexie, AD(H)D. Uit het onderzoek (**Upside-Down Brilliance**) van Linda Kreger Silverman blijkt dat $\frac{3}{4}$ van de groep schoolkinderen baat heeft bij een visueel-ruimtelijke manier van aanbieden van de leerstof. Op school wordt vooral via het auditieve kanaal leerstof aangeboden terwijl $\frac{3}{4}$ van de groep er baat bij zou hebben wanneer we de stof anders zou worden aangeboden.

Wanneer we in het onderwijs meer zouden focussen op talenten i.p.v. op de problemen zouden veel kinderen geholpen worden. Daarvoor is het nodig dat we de norm loslaten. Dan komt ieder kind meer tot zijn recht. Ook de houding van de leraar blijkt cruciaal. Kinderen willen zich serieus genomen voelen, willen communiceren vanuit gelijkwaardigheid en hebben leraren nodig die in hun geloven. Geweldloos communiceren is heel helpend. Je gaat dan opzoek naar de behoefte achter het gedrag en die behoefte komt altijd voort uit een goede intentie.

Hoe zou je het onderwijs voor een kind zoals Pippi kunnen aanpassen zodat hij ook leert op school en zodat je zo'n kind kunt binnen houden en voorkomt dat hij of zij afglijdt naar het speciaal onderwijs of thuis komt te zitten. Top-down leren, visueel ruimtelijk, leren door doen, leren door ervaren, aansluiten bij eigen interesses, eigen tempo en niveau, norm loslaten, focussen op wat goed gaat.

Voor meer informatie verwijst ik naar mijn boek: 'Mogen zijn wie je bent, dat is geluk!'

Ingrid Verkuil

www.gaafkind.nl